

Чехія (Cechy), **Чеська Республіка** (Czech Republic), держава в Центральній Європі, площа - 78,9 тис. км². Має границі з: Німеччиною, Польщею, Словаччиною та Австрією. Населення - близько 10,5 млн. чоловік, що проживають переважно в маленьких містах і селищах. Етнічна структура: чехи (богемці) - 81%, моравці - 13%, словаки - 3%, інші (поляки, німці, цигани, угорці, українці, росіяни) - 3%. Віросповідання: римські католики 39,2%, протестанти 4,1%, атеїсти 39,7%, інші 17%. Офіційна мова - чеська, також вживається: словацька, німецька, англійська, російська. Адміністративно-територіальний розподіл: 7 областей (країв). Столиця - Прага. Глава держави - президент. Законодавчий орган - двопалатний парламент (Сенат та Палата депутатів).

Клімат: Клімат помірний, середні температури січня від -1 до -4 °С на рівнинах, до -7 °С в горах; відповідно - липня - від 8 до 19-20 °С. Опадів від 450-600 мм у рік на рівнинах до 1200-1600 мм у горах. Літо дуже м'яке і тепле, тому що, гори, що оточують Чехію по периметру, не пропускають вітер. Завдяки цьому, влітку стоїть винятково стабільна і приємна погода. Велика частина території Чехії знаходиться в межах Чеського масиву, по окраїнах якого розташовані середньовисокі хребти: Шумава, Чеський Ліс, Рудні гори (Крушне-Гори), Крконоше (найвища вершина - гора Сніжка, 1602 м.). Внутрішня частина Чеського масиву - так називана Чеська котловина, що складається з ряду низовин і розділяючих їх низкогірних масивів. Пагорби і низкогір'я переважають і в межах Моравії (Моравський Крас із широким розвитком карстових явищ, західні відроги Карпат і ін.). На півдні й у центральній частині Чехії - Чесько-Моравська височина. Найважливіші ріки - Лаба (Ельба), Влтава. По схилах гір - змішані і хвойні ліси.

Історія: У V-VI ст. на території Чехії переважали слов'янські племена, а в VII ст. територія Чехії входила до складу держави Само, в IX-XX ст. - у Великоморавську державу. На початку X ст. утворилася Чеська держава (на чолі з династією Пржемысловичів), із другої половини XII ст. чеське королівство знаходилося в складі "Священної Римської імперії". У першій половині XV ст. чеські землі охопив Гуситський рух. У 1526 Чехія ввійшла в імперію Габсбургів на автономних початках, а з поразкою Чеського повстання в 1618-20рр, була перетворена в її провінцію. Наприкінці XVIII ст. зародився чеський національний рух, який у 30-40-х рр. XI ст. придбав політичний характер. Сватовацлавські збори 1848р у Празі явилися початком Революції 1848-49рр в імперії Габсбургів. У 1867 Чехія ввійшла в австрійську частину (Цислейтанія) Австро-Угорщини. З розпадом Австро-Угорщини (1918) Чехія перейшла до складу Чехословацької Республіки. У жовтні 1938 Німеччина захопила так названу Судетську

область, у березні 1939 окупувала всі чеські землі й оголосила їх (за винятком відірваних у 1938) "Протекторатом Богемії і Моравії". Травневе повстання чеського народу в 1945 році, ініційоване національним Рухом Опору стало передумовою возз'єднання Чеських і Словацьких земель у рамках держави Чехословачія. До грудня 1989 у влади знаходилася Чехословацька компартія. З припиненням існування чехословацької федерації з 1993 Чехія - суверенна незалежна держава. В 1999 році Чехія ввійшла в НАТО. З травня 2004 року Чехія член Євросоюзу, а в грудні 2007 року Чехія ввійшла у Шенгенську зону.

[весілля таодруження](#)